

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Marie Kocourkové a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci žalobkyně obchodní společnosti **ADMIRAL GLOBAL BETTING, a. s.**, se sídlem Komořany 146, Rousínov, proti žalovanému **Magistrátu města Hradec Králové**, se sídlem Hradec Králové, Československé armády 408, v řízení o žalobě na zrušení povinnosti platit místní poplatek, t a k t o :

I. Žaloba s e o d m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalobkyni se po právní moci tohoto usnesení v r a c í zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,-- Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou ze dne 13. 4. 2011 domáhala zrušení povinnosti platit místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného zvláštního předpisu, stanovené na základě obecně závazné vyhl. č. 3/2010 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. V žalobě označené jako „žaloba podle ustanovení § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., správní řád soudní, v platném a účinném znění“ uvedla, že přípustnost této žaloby dovozuje z toho, že se podle ustanovení § 144 odst. 4 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, nelze proti místnímu poplatku odvolat. Tím jsou podle žalobkyně vyčerpány řádné opravné prostředky a žaloba by podle ustanovení § 68 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "s. ř. s."), neměla být nepřipustná.

Žalobkyně uvedla, že v dané věci nebyl na místní poplatek vydán platební výměr, ale že „je povinnost platit místní poplatek a vůči tomu se nelze odvolat –

ustanovení § 144 odst. 4 daňového řádu.“ Dovodila, že jestliže při vystavení platebního výměru na místní poplatek je připuštěno soudní přezkoumání až po podání odvolání, pak při nevystavení platebního výměru na místní poplatek by měla být možnost soudního přezkoumání přímo bez předchozího podání odvolání. Pokud by však soud usoudil, že je tato žaloba nepřipustná pro nevyčerpání řádných opravných prostředků, navrhla žalobkyně „odmítnutí žaloby a postoupení věci Krajskému úřadu – Východočeského kraje k vyřízení odvolání podle ustanovení § 46 odst. 5 s. ř. s.“

Dále žalobkyně uvedla, že výsledek vyměření místního poplatku jí měl být oznámen platebním výměrem podle § 140 odst. 2 daňového řádu, avšak nic takového se nestalo a platební výměr jí oznámen nebyl. Žalobkyně má za to, že konání správce poplatku (resp. jeho nekonání spočívající v tom, že nevydá rozhodnutí za předmětné zdaňovací období), je rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 s. ř. s. Nechala na posouzení soudu, zda ji vyzve k odstranění vady této žaloby spočívající ve sdělení, zda se jedná o žalobu podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. nebo o žalobu podle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s. K tomuto postupu poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2006, čj. 6 Aps 2/2005-60, podle něhož způsob poskytnutí ochrany (tj. volbu příslušného typu řízení v rámci hlavy druhé části třetí s. ř. s.) je stanoven zákonem a pouze jím je soud vázán (nikoliv tvrzením žalobce), a dále, že určujícím kritériem pro podání žaloby není jakási procesní taktika žalobce, nýbrž povaha napadeného úkonu.

V dalších částech žaloby žalobkyně brojila proti novele zákona o místních poplatcích provedené zákonem č. 183/2010 Sb., když tato novela byla dle jejího názoru přijata protiústavním způsobem a v rozporu s relevantní judikaturou. Zároveň obsáhle argumentovala proti zatížení poplatníka místními poplatky ústavně nekonformním způsobem. Na podporu správnosti svých názorů poukázala na rozsáhlou judikaturu vztahující se k řešení různých případů podle daňového řádu. Zároveň se vyjádřila i k Metodickému sdělení Ministerstva financí k místnímu poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného právního předpisu, které bylo počátkem srpna 2010 publikováno zmíněným ministerstvem na jeho webových stránkách a jehož předmětem je výklad novelizace zákona o místních poplatcích. Brojila současně i proti obsahu tohoto metodického sdělení. Závěrem v petitu žaloby navrhla, aby krajský soud vydal rozsudek následujícího znění: „Povinnost platit místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného zvláštního předpisu, stanoveného na základě obecně závazné vyhlášky č. 3/2010 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí se zrušuje a věc se vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení“.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě vyjádřil přesvědčení o nepřipustnosti žaloby, neboť v posuzované věci nebylo vydáno žádné správní rozhodnutí, jehož zrušení by se žalobkyně mohla domáhat. Dodal, že obecně závazná vyhláška obce není správním rozhodnutím, ale právním předpisem. Krajský soud není ve správním

soudnictví postupem dle s. ř. s. kompetentní obecně závazné vyhlášky obce, její jednotlivá ustanovení nebo povinnosti z ní vyplývající zrušit.

Krajský soud žalobu nemohl projednat a musel jí odmítnout z následujících důvodů.

Předně je nutno konstatovat, že v projednávané věci nebylo třeba žalobkyni vyzývat k opravě nebo odstranění vad podání postupem podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. Žalobkyně se totiž zcela jasným a nepochybným způsobem domáhala toho, aby krajský soud rozsudkem zrušil povinnost platit místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí podle jiného zvláštního předpisu, stanovenou na základě obecně závazné vyhl. č. 3/2010 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí. Ze žaloby přitom zcela nepochybně vyplývá, že tato povinnost nebyla stanovena rozhodnutím správního orgánu, tj. rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. Dále z obsahu žaloby jednoznačně vyplývá, že věcně směřuje proti novele zákona o místních poplatcích č. 183/2010 Sb. a napadá výše zmíněnou obecně závaznou vyhlášku č. 3/2010, o místním poplatku, vydanou statutárním městem Hradec Králové. Krajskému soudu tedy nevznikly pochybnosti, které naznačovala žalobkyně, tj. pochybnosti o tom, zda zmíněnou žalobu považovat za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s. ř. s., či za žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.

Žalobkyně v této souvislosti sice správně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2006, čj. 6 Ap 2/2005-60 (všechny zde citované rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz), dle kterého nelze ze žádného ustanovení s. ř. s. dovodit povinnost žalobce závazně určit, podle jakého ustanovení či dílu tohoto zákona bude soud jeho návrh posuzovat, ani povinnost soudu být jím vázán. Aplikace závěrů tohoto rozsudku na nyní posuzovanou věc však není případná. Postup nastíněný ve zmíněném rozsudku je nutno aplikovat v případě, kdy žalobce ve svém podání uvede dle s. ř. s. náležitosti jednoho druhu žaloby a vylíčí k tomu rozhodné skutečnosti, avšak zároveň v žalobě (a zejména v jejím petitu) uvede takové ustanovení s. ř. s., které se vztahuje k jinému druhu žaloby, a navrhne soudu, aby rozhodl podle tohoto nesprávně označeného ustanovení s. ř. s. V takovém případě se soud ve smyslu zmíněného právního názoru Nejvyššího správního soudu musí řídit povahou napadeného úkonu. Na druhou stranu však soud nemůže za žalobkyni měnit zcela jasný a nepochybný obsah žaloby. V tomto směru totiž platí dispoziční zásada, dle které je vylíčení rozhodných skutečností plně v dispozici žalobce a soud není povinen a ani oprávněn za něj domýšlet a nově koncipovat skutečnosti, které v žalobě obsaženy nejsou. Soudy ve správním soudnictví proto vyzvou žalobce k odstranění vad podání a jeho doplnění o zákonné náležitosti ve smyslu ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. v případech, kdy z obsahu podání vyplývá, že se jedná o některou z možných žalob podle s. ř. s., avšak chybí v něm některé základní náležitosti stanovené tímto právním předpisem k tomu kterému druhu žaloby. V projednávané věci však k takovému postupu nebyl

důvod, neboť rozhodující pro posouzení žaloby nebylo její označení (tj. žalobkyní výslovné uvedení, že se jedná o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s.), ale její obsah. A ten byl zcela jasný a nepochybný a nevyžadoval žádné doplnění. Z jednoznačně projevené vůle žalobkyně, kterou je soud v rámci dispoziční zásady povinen respektovat, totiž vyplynulo, že se jedná o žalobu na zrušení povinnosti platit místní poplatek, který byl stanoven na základě obecně závazné vyhlášky. Z projevené vůle žalobkyně vyplynul dále i požadavek na přezkum zmíněné novely zákona o místních poplatcích a shora zmíněného metodického sdělení Ministerstva financí. Nejednalo se tedy ani o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., ani o žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu ve smyslu ustanovení § 79 a násl. s. ř. s.

Z obsahu žaloby (tj. nikoliv pouze z jejího petitu) tedy vyplynuly rozhodné skutečnosti a náležitosti, které svědčí o tom, že skutečnou vůlí žalobkyně byl požadavek na zrušení povinnosti platit místní poplatek stanovené na základě zmíněné obecně závazné vyhlášky. Nebyl proto důvod k výzvě, aby žalobkyně sdělila, zda se jedná o žalobu podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. nebo o žalobu podle ustanovení § 79 a násl. s. ř. s., když z jejího obsahu nevyplývají žádné náležitosti či rozhodné skutečnosti nasvědčující tomu, že by se o jednu z těchto žalob vůbec mohlo jednat. Jestliže totiž povinnost platit místní poplatek byla stanovena na základě obecně závazné vyhlášky, pak se rozhodně nemůže jednat o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s., neboť obecně závazná vyhláška obce je právním předpisem, který vydává zastupitelstvo obce v mezích samostatné působnosti obce (§ 10 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích, ve znění pozdějších předpisů). Dozor nad vydáváním a obsahem obecně závazných vyhlášek obcí přitom nespadá do pravomoci soudu ve správním soudnictví v řízení podle soudního řádu správního, ale tento dozor je právně upraven v § 123 a násl. zákona o obcích. V projednávané věci se nemohlo jednat ani o žalobu na ochranu proti nečinnosti podle § 79 a násl. s. ř. s., neboť tento druh žaloby připadá v úvahu pouze v případě, kdy žalobce v žalobě uvede takové skutečnosti, z nichž lze zjistit činnost správního orgánu při vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení (§ 79 odst. 1, § 80 odst. 3 s. ř. s.). Ve vztahu k nečinnosti při vydání rozhodnutí se musí jednat o nečinnost správního orgánu při vydání rozhodnutí, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti žalobce (§ 65 odst. 1 a § 79 odst. 1 s. ř. s.). Pokud však práva nebo povinnosti byly založeny, změněny, zrušeny nebo závazně určeny na základě jiného právního podkladu (v projednávané věci na základě předmětné obecně závazné vyhlášky), pak se o žádnou nečinnost nejedná, neboť žalobou na ochranu proti nečinnosti správních orgánů se nelze domáhat vydání jiného právního podkladu, tj. zde rozhodnutí správního orgánu namísto obecně závazné vyhlášky. Přitom podle již zmíněného právního názoru Nejvyššího správního soudu uvedeného v rozsudku čj. 6 Aps 2/2005-60, soud není vázán návrhem žalobce, když způsob poskytnutí ochrany je stanoven zákonem, nikoliv jeho tvrzením. Jestliže v projednávané věci je způsob ochrany žalobce stanoven platnou právní úpravou obsaženou v zákonu o obcích a potažmo v souvisejících předpisech (tj. v zákonu č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů), tak nelze poskytovat žalobci soudní ochranu ve správním soudnictví v řízení o žalobě na

ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Navíc, jak bylo již shora uvedeno, že žaloby nevyplývají žádné rozhodné skutečnosti a náležitosti vztahující se k tomuto druhu žaloby, když žaloba z hlediska jejího obsahu (a ten je rozhodující) směřuje proti povinnosti platit místní poplatek stanovené na základě obecně závazné vyhlášky a obsahově a věcně směřuje proti novele zákona o místních poplatcích č. 183/2010 Sb. a proti metodickému sdělení Ministerstva financí.

Před věcným projednáním žaloby musí soud zkoumat, zda jsou splněny podmínky řízení. Jednou z těchto podmínek řízení je i pravomoc soudu ve správním soudnictví.

Z ustanovení § 4 odst. 1 s. ř. s. vyplývá, že ve správním soudnictví soudy rozhodují o a) žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen „správní orgán“), b) ochraně proti nečinnosti správního orgánu, c) ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu, d) kompetenčních žalobách. Podle odst. 2 téhož ustanovení soudy rozhodují a) ve věcech volebních a ve věcech místního referenda, b) ve věcech politických stran a politických hnutí, c) o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části pro rozpor se zákonem.

Z uvedeného je zřejmé, že do pravomoci soudu ve správním soudnictví nenáleží samostatné rozhodování o zrušení povinnosti platit místní poplatek stanovené na základě obecně závazné vyhlášky obce, ani přezkum právních předpisů (tj. zde novely zákona o místních poplatcích a obecně závazné vyhlášky obce). Stejně tak nepatří do pravomoci soudu ve správním soudnictví přezkum metodického sdělení k místnímu poplatku vydaného Ministerstvem financí. Jestliže ze žaloby vyplývá, že uvedený místní poplatek byl stanovený obecně závaznou vyhláškou obce a žalobkyně se domáhala zrušení povinnosti platit tento poplatek, pak se logicky musí nejprve domáhat zrušení právního podkladu pro stanovení této povinnosti. K tomu může využít postupu stanoveného v zákoně o obcích a v zákoně o Ústavním soudu, když ke zrušení obecně závazné vyhlášky obce (příp. i zmíněné novely zákona o místních poplatcích) je dána pravomoc Ústavního soudu, avšak nikoliv soudu ve správním soudnictví. Pokud by došlo k vydání platebního výměru, jímž by byla žalobkyni stanovena poplatková povinnost, může žalobkyně po vyčerpání řádného opravného prostředku napadnout takové rozhodnutí žalobou dle § 65 a násl. s. ř. s, přičemž až v rámci takového řízení by se soud ve správním soudnictví mohl věcně zabývat jejími námitkami.

S ohledem na shora uvedené musel krajský soud žalobu z důvodu existence neodstranitelného nedostatku podmínky řízení spočívajícího v nedostatku pravomoci soudu odmítnout (§ 46 odst. 1 písm. a/ s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Výrok o vrácení soudního poplatku má oporu v ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut. V projednávané věci byl soudní poplatek zaplacen ve výši 2.000,-- Kč.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 27. dubna 2012

Mgr. Marie Kocourková, v.r.
předsedkyně senátu